

Drømmen om Panama

av
NINA VALSØ

CANAL STATISTICS

Length 40 miles
Channel } width at top . . 500 to 1000 ft.
 } width at bottom 306 to 650 ft.
Time of Passage } Through Canal 10 hours
 } Through Locks 3 hours
Gatun Dam { Length of crest . . . 8000 ft.
 } Extreme width . . . 2600 ft.
 } Height above normal
 } lake level . . . 30 ft.
Locks { At Gatun 3 double sets
 } At Pedro Miguel 1 double set
 } At Miraflores 2 double sets
 } Average lift 32 ft.
 } Length . . . 1000 ft.
 } Width . . . 110 ft.
Gaillard Cut Length 9 miles
Total number of men employed 40,000
Estimated total cost . . . \$375,000,000
Area of Canal Zone . . . 448 Sq. Miles

Drømmen om Panama

av Nina Valsø

Regi Edvard Normann Rønning

Scenografi og kostymer Per Kristian Solbakken

Musikk Bodvar Moe

Lys Per Pedersen

Sminke og parykker Ragnhild Ward Bugten

De som er med:

Anita Hartvigsen Marit Jaastad

Knut Hartvigsen Rolf Arly Lund

Henrik Holst Hans Jacob Sand

Teknisk ansvarlig/rekvisitør Erik Johansen

Sufflør Frida Krüger

Lyd Mikael Gullikstad

Foto fra prøvene Erik Johansen

Program May Selmer

Ansvarlig utgiver Terje Mærli

Anitas tegninger er laget av Aud Lilleengen

Fotografering og lydopptak under forestilling er ikke tillatt.

Teatret takker Gyldendal Norsk Forlag for vederlagsfritt å få gjengi Nordahl Griegs dikt.

Urpremiere 17. november 1993 i Stiklestad Nasjonale Kulturhus

Nordahl Grieg

SJØFOLK

Lik en by av jern på vandring går konvoien over havet,
langsomt flytter seg dens gater i den grå oktoberkveld,
inntil nattens ville mørke brusende begraver byen,
og hvert skip blir til en ensom, hudløs verden for seg selv.

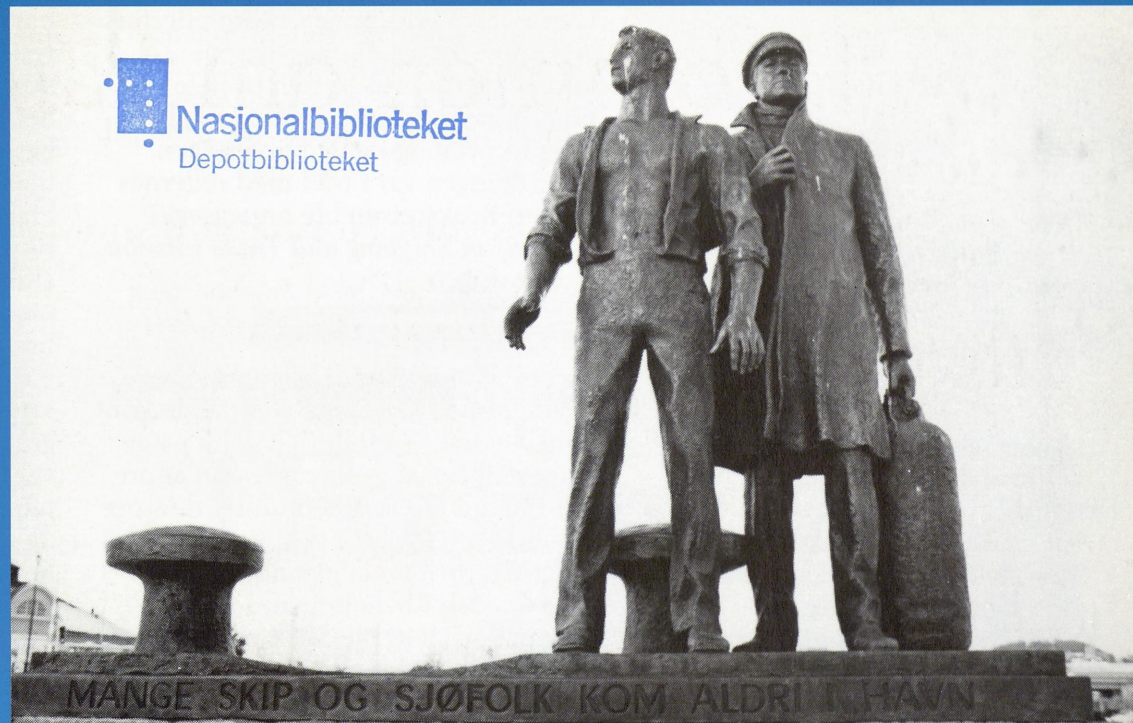
Et steds forut skal en slagmark blodig veltes opp fra dypet -
de kan bare vente på den, fra sin våpenløse vakt, -
de som står mot styrehusets nakne fengselsgrå betongmur,
eller jobber, innestengt, i maskinens dype sjakt.

Hvor det kjente føles spinkelt rundt om bordet i lugaren, -
skottets bilder, lampelyset er til låns en stakket stund.
En av frivakten har bikkjen stukket inn i redningsdrakten.
Alt det liv han ville verge, lever hos ham i en hund.

De har kjent til andre netter; ravet blinde av bensinsprøyt
over dekk, hvor flammestormen suste glødende og vill.
Skipet brente, havet brente, mens de svømte under vannet.
Når de måtte opp og puste, tvang de hodet gjennom ild.

De har stivnet i en livbåt, ruggende mot Ishavs-føyket;
akter, som en frossen vilje, grånet skipperen tilrors.
De som følte slutten komme, la seg stundom opp mot ripen,
så de andre skulle klare å få liket utenbords.

De er ikke i vår krigsmakt. De er bare med i krigen.
Lenger enn vi andre har de ført sin harde bitre strid;
de har prøvd å stanse volden, før den stod i grinden hjemme.
Brødre av dem, norske sjøfolk, stupte navnløs ved Madrid.

Som kolossen i konvoien går det norske kokeriet.
Tyve tusen tonn med olje er den frakten som det drar.
Tur på tur har det slept sammen, over havet, gjennom døden,
det som trenges angrepsdagen, når soldaten overtar.

Der kom smellet. Ble de truffet? Ikke de. Men skipet akter.
Så er ubåt-flokken på dem. Så er krigen der, med ett.
Lysgranater flerrer mørket. Dybdeminer sprenger sjøen.
Som en gaupe etter bytte jager langs dem en korvett.

Derombord vet de hva hat er. De har ikke lov å stanse,
de må bare gå til angrep, så en natt strøk de forbi
kamerater som i sjøen lå og ropte deres navner;
og i smerten fra det skriket hater de og dreper de.

Men i samme øyeblikket som de skimter ubåtskroget
steilende i skum fra dypet, bombeflenget, sønderskutt,
smeller det i kokeriet: firetanken, åttetanken; -
røk og flammer slår fra dekket. Skipet krenger. Det er slutt.

FLAGGET

Vi slet med at gjøre fortøiningen fast,
skibet gled ind mot land,
vi halte paa trosser i stakaandet hast.
Da braastanset alle mand.
For pludselig - seilende op mot den blaa
og hetesvimlende dag,
paa skibene forut og agter - vi saa
vort eget, vort norske flag!

Norge tok mot os, da vi kom ind
her i den fremmede havn!
Der skjalv en længsel gjennom vort sind,
en iling av smerte og savn.
Men samtidig bruste blodet i sang,
o heftig og lykkelig jag.
Vi var - kanhænde for første gang -
stolt over Norges flag!

Det vugges gjennom den bløte monsun,
det flerres av Sydpolens blæst,
det flammer fra Grønland ned til Rangoon,
det bølger fra Canton til Brest.
Norge er større end nogen vet av:
hvert skib under flaggets vift
er paa det endeløst øde hav
et nyt stykke Norge i drift!

Nordahl Grieg

EN ARMADA I SIVIL

Da krigen i Norge begynte, var omlag 1.000 skip i utenriksfart med 25.000 mann ombord. Den norske handelsflåten representerte derfor en enorm ressurs for de krigførende parter. Hjemme satt rederne og var med rette bekymret for at britene skulle beslaglegge hele flåten.

Den norske regjeringen vedtok derfor ved kongelig resolusjon allerede 22. april å overta bruksretten til hele den norske handelsflåten som en midlertidig forordning i anledning krigen. Forordningen var i tråd med redernes ønsker. Bruksretten ble organisert i *Norwegian Shipping and Trade Mission, Nortraship*.

NEDERLAG

Gjennom handelsflåtens viktige rolle i krigen på alliert side kom norske sjøfolk til å delta på en langt mer bokstavelig måte enn andre nordmenn. De var med under de store nederlagene. Norske skip var med på å berge Storbritannia gjennom den verste perioden i hele krigen: I august - september 1940 ble 50 % av all olje og bensin som nådde de britiske øyer fraktet av norske skip. Og de var med da krigslykken snudde: I transport til den allierte offensiven i Nord-Afrika, ved landgangen i Normandie og ved frigjøringen av Finnmark vinteren 1944/45.

FAREFULLT OPPDRAG

Det var krig på alle hav. Atlanterhavet mellom USA og England var én slagmark, Stillehavet ble en annen etter at Japan kom med i krigen i 1941. Ingen hav eller havner var trygge. I britisk havn kunne stupbomberne treffe. I Stillehavet kunne handelsskip som ikke gikk i konvoi bli kapret av kryssere forkledd som sivile skip. På alle havene kunne ubåtenes torpedoer treffe.

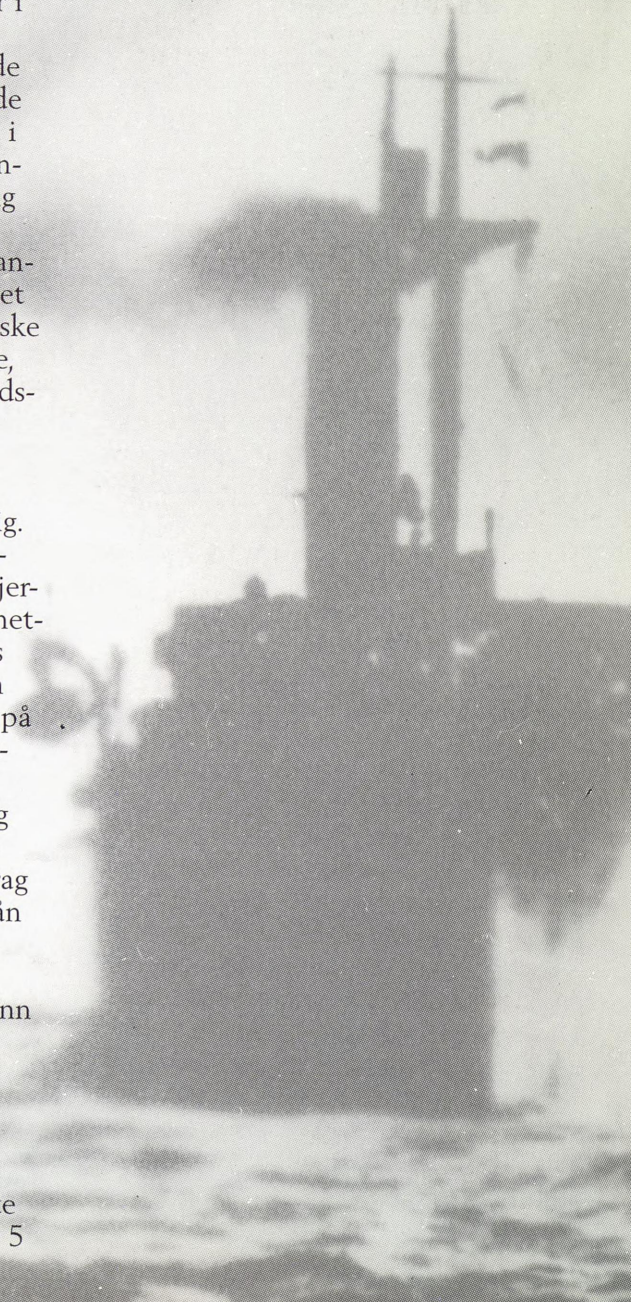
Omlag halvparten av tonnasjen gikk tapt. Ved en senkning ser det ut som om omkring hver fjerde mann ble drept, mellom halv-

parten og tre fjerdedeler ble reddet og resten havnet i fangenskap. De som skulle bli reddet måtte helst ha god helse. Opp til 88 døgn oppholdt besetningsmedlemmer seg i livbåter i mer eller mindre kontrollert drift. Halvparten av krigsseilerne opplevde forlis. De som unngikk det, opplevde allikevel redselen. Et smell, en ulyd i maskinen, uventet risting - alle uvanlige lyder kunne skape uro. Omkring 4.000 norske sjøfolk ble drept ved krigsforlis eller på annen måte ved angrep mot handelsskip i uteflåten. Det var like mange som summen av norske falne i krigshandlinger på alliert side, og drepte eller omkomne i motstandsbevegelsen hjemme.

LØNNSOM KRIG?

Finansielt var flåtens bidrag viktig. Til forskjell fra de fleste eksilregjeringer hadde den norske regjering i London et finansielt grunnlag nettopp på grunn av Nortraship-flåtens formue og inntekter. Da regjeringen kom til London, var flåtens formue på 2 millioner pund og inntektene fortsatte å sige inn. Det førte til at den fikk en uavhengig økonomisk stilling blant de allierte. Regjeringen kunne betale alle utefrontens utgifter, avdrag og renter på statslån, enkelte dyre lån ble innfridd. Den økonomiske selvhjulpenhet ga våre myndigheter en posisjon ute og den enkelte nordmann nasjonal selvrespekt.

Med tanke på etterkrigstiden kjøpte regjeringen inn varelagre. Av Nortraships driftsoverskudd på 2,6 milliarder kroner fikk staten 817,8 millioner til å starte gjenoppbyggingen av vårt land etter 5 års okkupasjon.

HVA VAR NORTRASHIP?

Nortraship er telegramadressen til The Norwegian Shipping and Trade Mission. Det ble opprettet av de norske myndigheter i London i 1940 for å ivareta og sikre samtlige norske skipsfartsinteresser under krigen. Nortraship ble administrert fra London og New York, og hadde også kontorer en rekke andre steder i verden. Da tyskerne gikk inn i Norge 9. april 1940, befant det seg 806 norske skip utenfor den såkalte Nordsjøsperran, - 241 av disse var tankskip. I tillegg kom også endel mindre svenske og britiske skip inn under Nortraships administrasjon. Etter avtale med de britiske myndigheter fikk

de norske sjøfolkene utbetalt hyrer etter britiske tariffer, som lå lavere enn de norske. Men siden det var en del av befrakningsavtalen at britene skulle betale krigsrisikotillegget, ble denne differensen i all hemmelighet satt inn på en egen konto i regnskapet. Meningen var at Nortraships hemmelige fond skulle komme sjøfolkene til gode etter krigen. Da den var slutt, var det et overskudd på 110 millioner pund på Nortraships drift i tillegg til assuresummer for forliste skip på 70 millioner pund. Etter frigjøringen fikk rederne det de skulle ha for bruken av skipene deres. Men hva med det hemmelige fondet som det hadde begynt å gå rykter om? Krigsseilerne oppfattet naturlig nok de midlene som sto på den kontoen som tilbakeholdt hyre, og krevde pengene utbetalt til den enkelte sjømann i forhold til fartstid.

I 1947 var fondet på 43,7 millioner kroner. En aksjonskomité nedsatt av sjøfolk som hadde seilt ute, forlangte at pengene skulle fordeles straks blant krigsseilerne og deres etterlatte. Men sjømannsorganisasjonenes toppledere, politikere og jurister mente pengene skulle forbli i et fond for fellestiltak for krigsseilere. Og i 1949 gjorde Stortinget et vedtak om at fondets midler ikke skulle utbetales til sjøfolkene, men at de skulle disponeres av staten og benyttes til formål som hadde noe med krigsseilerne og deres etterlatte å gjøre. Til tross for aktiv kamp for å få Stortingsvedtaket omstøtt, ble det stadfestet i Høyesterett i 1954. Aksjonsbevegelsen ble lagt brakk til det i 1968 ble nedsatt et utvalg som fremmet forslag om fornyet behandling.

I 1972 bevilget Stortinget 155 millioner kroner over tre statsbudsjett til krigsseilerne og deres etterlatte. Det gamle fondet ble opprettholdt og disponeres av Handelsdepartementet

med det formål å yte stønad til trengende krigsseilere og deres etterlatte. Denne seieren kom så alt for sent for mange av dem det gjaldt.

Krigsmedalje i postkassa:

Forsinket takk — 35 år etter!

AV STEINAR BRUNSVIK.

Krigsmedaljen dumpet ned i postkassen til Halvdan Marius Berg (77) på Frei siste uka. 35 år etter krigens slutt. Medaljen var sendt rekommandert og godt innpakket. Den kom sent, men godt til Halvdan Berg — for Berg er fortsatt i live. Hans krigsinnsats som uteseiler under hele verdenskrigen er endelig honorert. Men til mange tusen sjøfolk når takken aldri fram. De er gått bort for lengst.

Halvdan Berg har ventet på den de siste ukene. En annen uteseiler på Frei fikk medaljen for noen uker siden. Da forsto han de fortsatt ikke var glemt....

— Jeg var ute i krigen. Jeg sa f.

"Dette med dekorasjoner kan ha flere sider. Mange vil si at det er jåleri - og må langt på vei ha rett. Sett fra en annen kant er dekorasjonen uttrykk for anerkjennelse. Det er derfor det nå fra flere hold kommer henvendelser til våre myndigheter om å gi seilerne dekorasjoner - ikke bare Deltager-medaljen. Med omkring 30.000 mann, ca. 4.000 døde og 5 års krigsseiling, har de så mange hendelser å referere til at kompani Linge, hjemmefront og fangene vil fortone seg som en søn-dagsfortelling. Det blir bare marinen og flyverne som holder følget."

Utdrag fra en eldre artikkel av Krigsseileren

ETTERDØNNINGER

Norges vesentlige krigsinnsats skjedde på sjøen. Vår handelsflåte var en betydelig faktor i frigjøringsprosessen. Til tross for store påkjenninger under krigen sto adskillige av sjøfolkene hele tiden ombord. Totusensekshundre mann har fått full fartstid under krigen. Standhaftighet og lojalitet må ha vært alminnelige karaktertrekk hos sjøfolkene. På bakgrunn av antall senkede skip slutter jeg at ca. halvparten av dem var med på å få sitt skip senket, for enkeltes vedkommende opptil fire ganger.

Det var naturlig at mange av våre sjøfolk da de kom hjem følte seg fysisk og psykisk slitt. Den usikre tilværelse de hadde ført med stadig fare for bomber, torpedoer, miner osv. i lang tid måtte nødvendigvis sette sitt preg. De fleste ønsket nok helst å slå seg til ro hjemme eller iallfall ta seg en lang ferie og se tiden an. Ingen av alternativene var lette å gjennomføre. Søkte man etter leilighet ble det krevet hjemstavsrett, og for å få hjemstavsrett måtte man ha bodd i kommunen i to år. Å få arbeide hjemme som passet dem var heller ikke lett.

Videre gjorde den sterke reduksjonen av norsk tonnasje under krigen at sjøfolkene fryktet for at det ville bli vanskelig å få hyre igjen. Derfor fortsatte adskillige å seile. Økonomien ble plagsom for mange som prøvde å slå seg til hjemme, og "de store utbetalinger" så de ikke noe til. Skuffet og forbitret og tildels bestemt på aldri mere å ha noe med Norge å gjøre, var det mange som emigrerte, særlig til USA. Blant de 7 - 8 tusen sjøfolk som ennå ikke har sendt inn

søknad om Nortraship-pengene, antar jeg vi vil finne mange av emigrantene.

Sjøfolk som vitterlig var blitt skadet i krigen, fant ut at det ikke var lett å få krigsinvalidpensjon. Jeg husker et tilfelle som gjorde sterkt inntrykk på meg: En fyrbøter som var på dørken da torpedoen smalt, hoppet kraftig til for å komme opp i lederen. Han kom imidlertid ned på en skarp gjenstand som gikk inn i foten og fikk smerter i den under oppholdet i livbåten. Han søkte imidlertid ikke lege da han kom til havn, men tok sin tur da den kom og gikk ut igjen. Resultatet ble at foten måtte amputeres. Fyrbøteren søkte krigsinvalidpensjon, men fikk avslag. Hadde fyrbøteren derimot vært militær, ville han etter lov av 1946 om krigsinvalidpensjon fått krigspensjon.

Sjøfolkene fortjener sterk anerkjennelse og honnør for offervilje og arbeidsinnsats og lojalitet i krigsårene. Det er imidlertid bare et fåtall av krigsseilerne som har fått utmerkelser for personlig innsats under krigen, til tross for at det er åpenbart at et antall av dem etter vanlig kriterier tilkommer påskjønnelser i form av ordener og dekorasjoner. Det gjelder for redning av menneskeliv, berging av fartøy, rådsnarhet og tapperhet, kampinnsats og vilje til å holde skipene i fart under særlig vanskelige og farefulle forhold.

Utdrag fra et etterord av viseadmiral Thore Horve i boken Nortraships flåte av Jon R. Hegland

KRIGSSEILERSYNDROMET

Krigsseilernes tilstandsbilde

Det viktigste symptomet er en svakhetstilstand. Etter som årene går blir arbeidet, og særlig kroppsarbeid under akkord, en gradvis økende belastning. Etter en vanlig arbeidsdag er de helt utslitte, og må hvile før de orker å spise middag. Tilstanden er altså noe mer enn normal tretthet.

I dette svakhetsbildet finner vi en svekket kontroll over følelsene. De blir lett rørt, får tårer i øynene. Eller blir lett sinte og irritable. De tenner fort på bagateller. De kan også reagere kraftig på skarpe lyder og lys. Tiltakslysten minsker i takt med økende tretthet. Og fordi alt dette inntreffer samtidig, trekker de seg gjerne tilbake fra sosialt samvær med andre enn nærmeste familie.

I tilstandsbildet finner vi også en del symptomer på svikt i legemlig regulering eller balanse. De kan lett bli svimle, noe de ikke var den gang de klatret i master og hang utenbords. Svimmelheten kan ledsages av svetteøkter. Men svetteøkter kan også komme umotivert. Ofte må sengetøyets skiftes. Det kan oppstå fordøyelsesproblemer i form av sure oppstøt og ulike legemlige smerter. Disse kan være vanskelig å finne årsakene til, fordi de er ubestemmelige og ikke kan føres tilbake til skader eller sykdommer.

Impotens var et vanlig slikt symptom. Vi undersøkte stort sett menn i 60-årene, en alder da normalt bare 1% skulle være impotente. Fire av fem krigsseilere var impotente. Den tredje delen av sykdomsbildet er angstfenomener. Vi finner først og fremst en vanlig rastløshet. Men det typiske for

krigsseilerne er marerittene med røtter i selvopplevde scener fra krigen. Som hos KZ-folkene finner vi ved siden av rene mareritt også urolig nattesøvn, mange oppvåkninger og ofte innsovningsproblemer. Den fjerde gruppen symptomer vi finner i bildet handler om mentale svekkelser.

Fremfor alt finner vi svekket hukommelse. Selv en tur til butikken for å handle 3-4 varer kan være for mye. Samtidig finner vi også konsentrasjonsvansker. De har vansker med å lese en bok i sammenheng uten å bli tilbake. Etter hvert innskrenker mange seg til å lese overskriftene i avisen.

Krigsseilerne levde i konstant frykt for å dø. De seilte med høyeksplosiver i lasten. De så andre skip i konvoiene gå ned. For det andre manglet de støttenettverk som familie under disse årene. For det tredje kan det ha spilt en rolle at de store ord som ble sagt under krigen ikke ble fulgt opp.

Det synes rimelig å anta at en usedvanlig hard påkjenning i 20-25-årsalderen, slik mange krigsseilere opplevde det, fremskynder arbeidsuførheten til ned rundt 60-årsalderen. En skade som følge av langvarig stress kan virke slik.

Behandling

Tilstanden kan ikke gjenopprettes ved å "behandle" årsaken. Men en anerkjennelse av at tilstanden er slik den er og en positiv holdning til pensjonering kan gi den skadde en bedre livskvalitet.

Utdrag fra en artikkel av overlege Finn Askevold

"DEBUTANTEN"

- Nina Valsø, du er bare 30 år, men har valgt å skrive et skuespill om krigsseilere...

- Det er ikke først og fremst et krigsseilerstykke, men et stykke om hvordan en generasjon påvirker den neste. Jeg er selv datter av en krigsseiler, og jeg opplevde at hele familien ble preget av at han hadde vært ute under krigen. Det er interessant å se hvordan en slik opplevelse faktisk lever utover sin tid. Anita i stykket har, som jeg, "arvet" krigen.

- Er det da en selvbiografisk historie- en fortelling om din barndom og oppvekst?

- Det er hverken min eller farens min historie. Men selvfølgelig har jeg brukt endel av det jeg opplevde og hørte hjemme som barn. Jeg forsto i grunnen ikke at krigen var slutt. Lyden av f.eks. fly, var automatisk et bombe-fly, for det var de eneste flyene jeg

tenkte på. Og Atlanterhavstrafikken med konvoifarten - det å frakte flybensin som var det farligste man kunne gjøre. Den engelske regjeringen sa at hvis det ikke hadde vært for de norske sjøfolkene, ville de antagelig ha tapt slaget om Storbritannia. Faren til Anita får en krigsmedalje 50 år etter krigen sluttet. I mitt tilfelle var det enda verre, for faren min fikk den først etter at han var død. Men det handler ikke bare om krigsseilere. Det handler samtidig om Anita. Det er jo hun som er hovedpersonen. Hun lever så isolert sammen med faren i det lille kystmiljøet. Og hun føler etterhvert at hans historie blir viklet mer og mer inn i hennes. Hun har vært i Rio, hun har vært på horehus i Antwerpen. Det eksisterer ingen annen virkelighet enn det faren har å fortelle om. Og slik er situasjonen i stykket når den unge journalisten Henrik kommer inn i det isolerte og merkelig tette forhold. Han er en ambisiøs fyr som jobber i en liten lokalavis og skal intervjuer faren fordi han får denne medaljen. Han ser jo det virkelighetsfjerne i måten de lever på - han ser en ung jente som har erfaring fra to generasjoner bakover i tiden og som ikke kommer seg ut av miljøet. Han kjenner seg igjen i henne. Han drømmer også om å komme seg bort, å få en jobb i Dagbladet eller VG. Sånn sett handler det også om det å ikke kunne bryte opp.

- Dette er din egentlige debut som dramatiker. Men du har hatt befattning med teatret ved flere tidligere anledninger?

- Trøndelag Teater har jeg hatt kontakt med siden 1989. Jeg kom med et

aldeles håpløst manus. Jeg hadde omtrent aldri sett teater før - bortsett fra *En forestilling*, jeg tror det var *Lulu*. Jeg satt på galleri og var livredd for å falle ned, og holdt på å le meg ihjel fordi det var så mange nakne mennesker på scenen. Men det fascinerte meg slik at jeg fikk lyst til å skrive et stykke selv. Og selv om utkastet jeg kom med var helt forferdelig, ble jeg tatt veldig godt imot av dramaturgen Edvard Rønning, som er instruktør på dette stykket. Jeg fikk følge produksjoner, og etterhvert selvstendige oppgaver. Jeg var tekstansvarlig i *Tilbake til jungelen*, kabareten *Freedom* og oversatte *Den Stundesløse* til fem forskjellige dialekter. Og så har jeg jo stått for manuset til *Kristin Lavransdatter* i

Nidarosdomen. Men før den tid hadde jeg laget et fjernsynsdramatisk synopsis, *Sjakkmat*, som jeg vant Den europeiske kringkastingsunions pris for. Det var i 1989, samme år som jeg tok fagbrev som typograf for å kunne et håndverk. Men trangen til å skrive forsvant ikke med fagbrevet. Og da bedriften jeg jobbet i gikk konkurs, og prisen var på 100.000 kroner, fant jeg ut at hvis det var noe tak i meg, måtte jeg klare å leve av skrivingen, og det før jeg ble tredve.

Hva er det som driver deg til å skrive?

- Jeg har vel et uttrykksbehov som alle andre. Og teater er spennende. Jeg er opptatt av hvordan mennesker for-

holder seg til hverandre, alle de uløselige konfliktene, hva som skjer mellom folk. Selv er jeg ikke spesielt sosial av natur. Jeg betrakter verden litt utenfra - og fortrekker å avdekke det sosiale spillet som foregår mellom mennesker. Jeg er liksom en slags kikker. Men jeg skriver ikke bare dramatik. I det katolske tidsskriftet *St. Olav* har jeg blant annet en fast spalte, *Backstreet Girl*, hvor jeg prøver å "rocke opp" tonen litt. Det er en artig jobb.

- Flykter du, som Anita, bort fra virkeligheten - i ditt tilfelle inn i skrivingen?

- Nei. Jeg må jo nødvendigvis holde meg til virkeligheten for å kunne beskrive den.

Men allikevel hadde du hårdnakket bestemt deg for å måtte gi ut en bok før du var atten?

- Jeg var så ambisiøs den gangen. Atten år var det magiske tallet. Det ble en forferdelig dårlig bok som jeg skjennes fryktelig av i dag. Jeg meldte meg inn i Trøndersk Forfatterforening, og meldte meg ut i protest - mot meg selv. Jeg var veldig alvorlig i hele oppveksten, og innså at dette forsøket ikke var seriøst nok.

- Hva kan vi vente oss fra deg ved neste magiske milepel - når du blir forti?

- Nå har jeg gått over til å ta et kvarter om gangen istedenfor å sette meg så store mål som jeg gjorde før i tiden. Akkurat nå har jeg bare planlagt det neste døgnet. Jeg skal til Danmark med *Drømmen om Panama* - der mitt stykke er Norges bidrag på et dramatiseroseminar som Teater- og dans i Norden arrangerer med støtte av Nordisk Ministerråd. Men det er klart at jeg fortsetter å skrive. Jeg er tent på teater, og synes det er den flotteste kunstform jeg kan tenke meg. Der møtes mange kunstneriske uttrykk i ett: du har skuespillere, du har lys, du har lyd, du har musikk - og ikke minst ordet! Utfordringen med å skrive for teater, er at du må komprimere en historie og finne presise uttrykk for å beskrive konflikter og personer slik at det blir allment gjenkjennelig.

- Vi er fortsatt litt interessert i det neste kvarteret?

- Ja, det er du vel, det...

Rolf Arly Lund

er gjest hos oss i høst. I *Dr. Jekyll & Mr. Hyde* så vi ham i rollen som Dr. Hastie Lanyon, og nå altså som krigsseiler Knut Hartvigsen. Det er imidlertid ikke første gang Rolf Arly Lund står på Trøndelag Teaters scene. Tidlig i skuespillerkarrieren spilte han Fru Inger til Østråts sønn, i en Riksteateroppsetning som gjestet Hovedscenen. I dag jobber han som freelance, og kan se tilbake på over hundre roller. Han har spilt på de fleste av Norges scener, og selv fremhever han tiden på Torshov-teatret som spesielt interessant. Han har også hatt oppgaver både for fjernsyn og radio. Det siste han gjorde før han kom hit, var tittelrollen i *Brendan* av Ola Bauer på Nationalteatret, også et nyskrevet, norsk skuespill.

Han trives godt her i Stiftsstaden, eller skulle vi kanskje si Rosenborgs hjemby, ettersom Rolf Arly Lund er en stor fotballentusiast. Her har han nemlig fått anledning til å se dem - LIVE!

På Hovedscenen spiller vi...

Lille Fugl Fenix

av Jim Cartwright

av Øysein Dolmen/Gustav Lorentzen/Terje Mærli

I Arbeiderforeningen spiller vi ...

FARSEN MEIN KAMPE

Forening Teater 93 04
TEATRET

av George Tabori

